

REHABILITERINGS- OG
FORSKNINGSCENTRET
FOR TORTUROFRE

REHABILITATION AND
RESEARCH CENTRE
FOR TORTURE VICTIMS

[...] Beskyttede personer må af tilbageholdelsesmagten kun overføres til en magt, som har tiltrådt nærværende konvention, og kun efter at tilbageholdelsesmagten har forvissat sig om vedkommende magts vilje og evne til at bringe nærværende konventions bestemmelser til anvendelse. Såfremt beskyttede personer overføres under sådanne forhold, påhviler ansvaret for overholdelsen af nærværende konvention den magt, som modtager dem, medens de er i dens varetægt. Skulle sidstnævnte magt i nogen væsentlig henseende undlade at overholde nærværende konventions bestemmelser, skal den magt, der har overført de beskyttede personer, efter at have modtaget meddelelse herom af beskyttelsesmagten, tage effektive forholdsregler med henblik på at bringe sagen i orden eller kræve tilbageførelse af de beskyttede personer. En sådan anmodning skal efterkommes. [...]

Ringe eller intet tilsyn med fanger

Afghanistan har ratificeret FN's torturkonvention og FN's konvention om borgerlige og politiske rettigheder, men har ikke rapporteret til FN's komité mod tortur siden 1992 og FN's Menneskerettighedskomité siden 1991. Afghanistan har ikke ratificeret tillægsprotokollen til torturkonventionen og tillader således ikke uafhængige inspektioner af deres fængsler, politistationer mv. foretaget af FN's subkomité mod tortur.

Forsvaret fører tilsyn med de to fanger, som Danmark har udleveret og derfor har ansvaret for. Men tilsynet er ingen garanti mod tortur. Det viser et fortilfælde fra Sverige, den såkaldte Agiza-sag, hvor Sverige udleverede en person til egyptiske fængselsmyndigheder mod en diplomatisk forsikring om, at vedkommende ikke ville blive udsat for tortur og med lovning om adgang til besøg af vedkommende i fængslet. Monitoreringen blev varetaget af Sveriges ambassade i Egypten, men det viste sig, at Sveriges besøg hos fangen i fængslet ikke kunne beskytte mod tortur.

Overvågning er ingen garanti mod tortur

Monitorering af fængsler og detentioner er et felt for eksperter som eksempelvis FN's subkomité, Folketingets Ombudsmand og Internationale Røde Kors og kræver en særlig faglig ekspertise. Det er RCT's erfaring, at jævnlige besøg hos fanger udleveret af Danmark i afghanske fængsler ingen garanti er mod tortur, da psykisk tortur kun vanskeligt kan afsløres. Samtidig er der ingen sikkerhed for, at Danmark får uanmeldt og uhindret adgang til fangerne. Og der er ingen sikkerhed for, at fangerne ikke vil afsløre eventuelt tortur på grund af frygt for represalier mod dem selv eller deres familier.

Udenrigsministeriet vil ikke monitorere

Det er vigtigt at notere sig, at det danske udenrigsministerium i forbindelse med drøftelserne om overdragelse af udenlandske statsborgere til myndigheder i Mellemøsten ikke har ønsket at påtage sig rollen som monitoreringsinstans, da ministeriet ikke mener at have forudsætningerne for at påtage sig denne rolle. Der er desuden risiko for, at Danmark mister kontakten til de fanger, landet har udleveret, da de ofte overflyttes ofte fra et fængsel til et andet.

RCT

Domus Parker
Borgergade 13
P.O. Box 2107
DK-1014 Copenhagen K
Tel +45 33 76 06 00
Fax +45 33 76 05 10
E-mail rct@rct.dk
www.rct.dk

SE-No 69 73 51 18

Giro BG Bank No.
3001-0007383940

Danske Bank No
3001-4310821209